

ІНШОМОВНА ОСВІТА У 2026/2027 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ: КЛЮЧОВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

Л. Стрілець

У контексті сучасних геополітичних викликів і воєнного стану в Україні питання іншомовної підготовки набуває стратегічного значення. Масштабна міграція населення та поглиблення інтеграції вітчизняної освітньої системи в європейський простір вимагають докорінного переосмислення методичних підходів до вивчення іноземних мов вже з раннього віку. Реалізація Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» [8] та Концепції Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні [14] є фундаментом для системного удосконалення мовної грамотності нації.

Ключові вектори розвитку іншомовної освіти у 2026/2027 навчальному році зосереджені на забезпеченні неперервності навчання між ланками освіти: від «м'якого» ігрового занурення в англomовне середовище в закладах дошкільної освіти до продовження реалізації реформи Нової української школи у початковій та базовій середній школі, навчання й вивчення іноземної мови як життєво необхідного інструменту комунікації, особистісного і професійного розвитку у старшій профільній школі (рис. 1). Розгляньмо докладніше.

Рис. 1. Іншомовна освіта у 2026/2027 навчальному році: ключові вектори розвитку
Джерело: створено автором з використанням інструментів ШІ (Gemini)

I. Упровадження англійської мови в освітньому процесі ЗДО

Відповідно до Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» [8] з 1 вересня 2026 року вивчення англійської для дітей п'яти-шестирічного віку є обов'язковою складовою освітнього процесу в усіх ЗДО; про це йдеться й у листі МОН України від 26.02.2026 № 1/3833-26 «Про застосування англійської мови в закладах дошкільної освіти» [7]. Впровадження зазначених норм тісно корелює з оновленим Державним стандартом дошкільної освіти [10] (чинний з 01.09.2027), де іноземна мова декларується не лише як предмет вивчення, а як засіб всебічного розвитку особистості.

З огляду на вищезазначене, 2026/2027 навчальний рік визначено адаптаційним: згідно із Законом [8] англійська запроваджується в ЗДО вже з вересня 2026 року, а освітня база плавно переходить від БКДО (Державний стандарт дошкільної освіти у редакції 2021 р.) [9] до оновленого Державного стандарту дошкільної освіти (редакція 2025 р.) [10]. Тож упровадження англійської в освітній процес ЗДО має відбуватися з урахуванням наступності, щоб забезпечити «м'який» перехід до обов'язкового вивчення мови дітьми старшого дошкільного віку [15] (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика вимог до вивчення англійської мови у ЗДО

Базовий компонент дошкільної освіти (2021) [9]	Державний стандарт дошкільної освіти (2025) [10]
Статус іноземної (англійської) мови	
Визначена як варіативний складник (за вибором закладу / батьків)	Переходить у розряд обов'язкових складників для дітей старшого дошкільного віку
Освітній напрям	
<i>Мовлення дитини. Іноземна мова</i> Спрямований на формування базової іншомовної компетентності у дошкільників; передбачає розвиток навичок аудіювання, діалогічного та монологічного мовлення за допомогою ігрових методик, пісень та сюжетних ситуацій з урахуванням інтересу до культур інших народів та мотивацію до спілкування	<i>Мовленнєво-комунікативний. Іноземна мова</i> Метою мовленнєво-комунікативного освітнього напрямку є розвиток мовлення та комунікативних умінь дитини як основи пізнання світу, самовираження та взаємодії з іншими людьми, формування поваги до державної мови та відкритості до багатомовності, формування культури взаємодії з книгою <i>Пріоритетною ключовою компетентністю, яка формується, є мовленнєво-комунікативна</i>

Закінчення табл. 1

Акцент	
Формування елементарної комунікативної компетентності. Дитина має знати слова-привітання, назви лічилок, іграшок, членів родини тощо	Мова розглядається не як набір слів, а як інструмент взаємодії; велика увага приділяється розумінню культурного контексту
Методичний підхід	
Використання ігрових методів без жорсткої прив'язки до обов'язкового результату для всіх дітей	Інтеграція англійської до контексту освітнього процесу й до щоденних активностей. Пріоритетними залишаються комунікативні методики, гейміфікація, діяльнісний підхід, TPR (метод повної фізичної реакції), <i>role-plays</i> , <i>storytelling</i> ; використовуються мультфільми, дитячі пісні, руханки, римівки, лічилки. У додатку 3 Державного стандарту дошкільної освіти наведено результати навчання з іноземної (англійської) мови

В оновленому Державному стандарті (2025) [10] результати освітньої діяльності представлено щодо двох груп результатів навчання, орієнтованих на формування усного мовлення дітей (табл. 2).

Таблиця 2

Результати навчання з іноземної (англійської) мови у ЗДО
(із додатка 3 Державного стандарту дошкільної освіти, ред. 2025 р.)

Група результатів навчання	Результати навчання
<i>Сприймає усну інформацію іноземною мовою</i>	– розрізняє звучання іноземної мови та рідної / державної мови; – розпізнає знайомі слова та сталі вирази на поширені повсякденні теми; – показує реальний предмет або його зображення на картинці після почутого слова
<i>Усно взаємодіє та продукує інформацію іноземною мовою</i>	– використовує окремі слова або фрази іноземною мовою у життєдіяльності; – називає й описує простими словами знайомі реальні предмети або їх зображення; – надає просту інформацію про себе; – вітається, прощається, знайомиться іноземною мовою; – сприймає прості запитання, прохання та відповідно на них реагує; – бере участь у простих рухливих іграх або виконує пісні з діями іноземною мовою; – бере участь у рольових іграх з використанням слів або фраз іноземною мовою

Наголосимо на тому, що обов'язкове впровадження англійської з вересня 2026 року є логічним кроком щодо реалізації оновленого змісту дошкільної освіти. У зазначеному контексті вихователю / вчителю варто враховувати особливості навчання й вивчення англійської мови в ЗДО [15], а саме:

1. *Системність та послідовність.* Чітко визначати лексичний мінімум та граматичний інвентар для кожного тематичного модуля за принципами «снігової кулі» (англ. *snowball*) або спірального навчання. Це дозволить уникати дублювання й поступово ускладнювати (нарощувати) матеріал. Важливо не перевантажувати: оптимальним для дітей 5–6 років є сім–десять лексичних одиниць до кожної теми (активний словник). Разом з тим педагогу варто виявляти гнучкість, застосовувати індивідуальний та диференційований підхід. Упродовж системної роботи пасивний словник поступово переходитиме в активний.

2. *Орієнтація на результат (Backward Design).* Спочатку визначати той обсяг матеріалу, який дитина має знати наприкінці тематичного модуля, а потім підбирати завдання, активності, методи та інструменти.

3. *Баланс між формою і змістом: мова як інструмент комунікації та соціальної взаємодії.* Важливо, щоб лексико-граматичне наповнення не перетворювалося на зазубрювання слів чи вивчення правил заради правил. Із самого початку англійська мова має стати інструментом для комунікації (під час гри, привітання чи прощання, спонукання до дії тощо).

Звертаємо увагу на те, що в сучасній методиці викладання іноземної мови існує поняття «*Lexicogrammar*» (лексико-граматика) – лінгвістична концепція, яка об'єднує вокабуляр (англ. *vocabulary*) і граматику в єдину систему. Однак вважається, що для дитини 5–6 років поділу на лексику та граматику взагалі не існує або він є умовним. Для дошкільників доречніше подавати фрази як лексичні блоки [3]. Наприклад, замість того, щоб пояснювати присвійні займенники (*my / your / his / her*), необхідно запропонувати дітям гру, римівку чи пісню-руханку, у якій будуть часто повторюватися цілісно: «*my mum*», «*my dad*», «*my dog*», «*my toys*» тощо. Таким чином відбуватиметься засвоєння граматичної структури, яка сприйматиметься як частина лексичного наповнення теми.

Методичними засадами навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку (5–6 років) є імплементація педагогами ключових підходів та стратегій, що забезпечить успішний результат і гарантує наступність між дошкільною та початковою освітою (рис. 2).

Рис. 2. Методичні засади навчання англійської дітей старшого дошкільного віку
Джерело: створено автором з використанням інструментів ШІ (Gemini)

Йдеться про:

1. *Інтегративний підхід та контекстуальне навчання.* Англійська не вивчається ізольовано, а органічно вплітається в щоденну життєдіяльність дитини. Це передбачає не лише окремі навчальні заняття з англійської (тривалістю 20–25 хв), а й використання мови під час режимних моментів і щоденних активностей (прийом їжі, прогулянки), а також на заняттях з фізичної культури, мистецтва, математики та ін. Означене забезпечує успішне засвоєння матеріалу, розвиток креативності й уяви, а мова стає інструментом для реальної комунікації у відповідних життєвих ситуаціях.

2. *Діяльнісний підхід і гейміфікація.* Когнітивний розвиток малюків у дії: реалізація принципу «*Learning by doing*». Дитина не просто повторює слова чи фрази, а використовує їх як інструкції для створення малюнка, виробу тощо. Застосування ігрових методик (*gamification*) і рольових ігор (*role-plays*) сприяє формуванню соціально-емоційних навичок і комунікативної компетентності в ненав'язливій формі. Використання персонажів-ляльок, а також інтеграція цифрових сервісів та інструментів штучного інтелекту (англ. *AI*) для створення яскравого інтерактивного гейміфікованого

контенту забезпечить залучення дітей до навчання з цікавістю і захопленням.

3. *Метод повної фізичної реакції* (англ. *Total Physical Response – TPR*) є одним із найефективніших у ЗДО й орієнтований на поєднання вивчення мови з руховими активностями, музично-ритмічним супроводом, чантами (англ. *chants*), що відповідає віковим і психофізичним особливостям малюків.

Різноманіття методичного інструментарію у ЗДО зумовлюється ключовими завданнями, як-от викликати стійкий інтерес до вивчення англійської; цілеспрямовано навчати спілкуванню іноземною в межах комунікативного мінімуму, пов'язаного зі світом дитинства; актуалізувати мовленнєвий досвід спілкування рідною мовою для перенесення його на нову іноземну мову та навпаки; формувати культуру взаємодії й комунікації; ознайомлювати з елементами соціокультури англomовних країн. Педагогу необхідно забезпечити швидку зміну активностей, що критично важливо для дітей 5–6 років, чия увага тримається 5–7 хвилин [18].

Зазначаємо, що традиційна методика викладання іноземних мов – модель PPP – передбачає три обов'язкових етапи: *Presentation, Practice, Production* (рис. 3).

Рис. 3. Модель PPP: Presentation, Practice, Production

Джерело: створено автором з використанням інструментів ШІ (Gemini)

Таке покрокове засвоєння мови (англ. *Step by Step*) передбачає більш детальне моделювання освітньої діяльності з плануванням

і реалізацією ключових етапів заняття. Пропонуємо педагогам *Checklist* або так звану «швидку шпаргалку для вихователя» [15] (рис. 4).

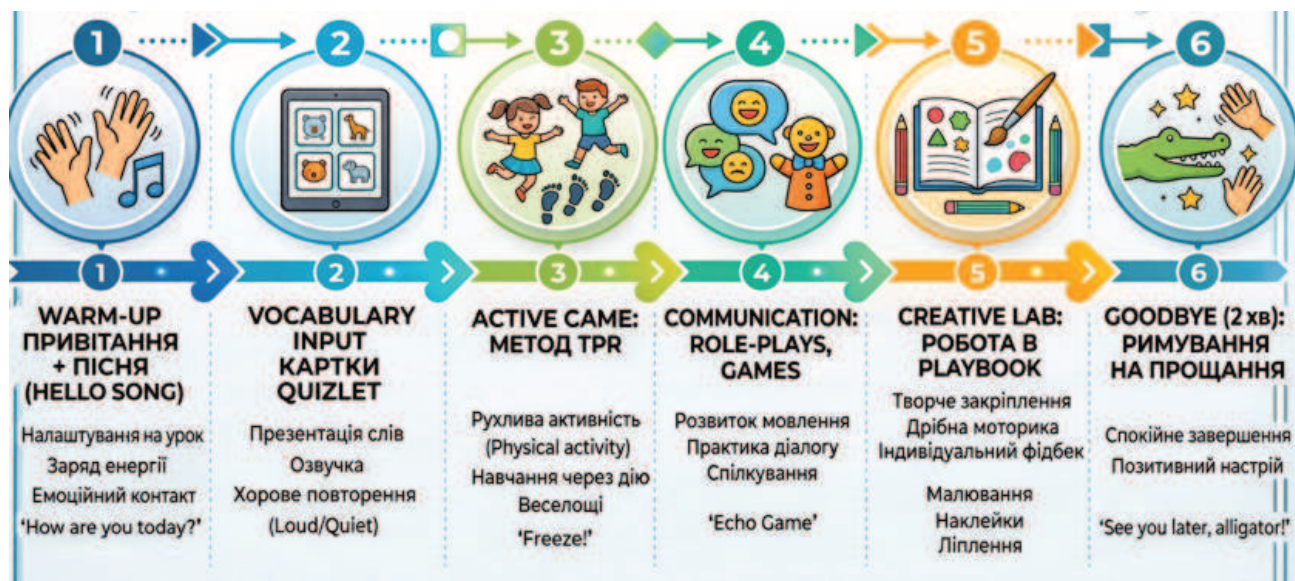

Рис. 4. *Checklist*: конструктор навчального заняття з англійської мови

Джерело: створено автором з використанням інструментів ШІ (Gemini)

Зазначене ілюструє «архітектуру» навчального заняття з англійської мови в ЗДО, а саме:

1. Warm-up (3 хв) – *мовленнєва розминка* / «криголам»: привітання + пісня-руханка (*Hello Song*). Короткі діалоги «*How are you?*», фонетичні вправи для формування правильної вимови (аудіо, римівки, лічилки, chants, мультфільми).

2. Vocabulary Input (5 хв) – *введення лексичних одиниць* (ЛО): картки *Quizlet*.

3. Active Game (5 хв) – закріплення вивченого (ігри, тренувальні вправи (*drills*), метод TPR).

4. Communication (5 хв) – моделювання ситуацій для спілкування.

5. Creative Lab (5 хв) – малювання, наклейки, ліплення, конструювання.

6. Goodbye (2 хв) – римування на прощання (*See you later, Alligator!*).

Важливо, щоб навчання англійської було органічним і природним процесом, який приносить задоволення, стимулює дитячу допитливість, розвиває позитивне ставлення до вивчення іноземних мов і мотивує продовжувати навчання в початковій школі.

Одним із ключових аспектів успішного навчання дошкільників англійської є креативна особистість педагога, чия роль – перетворити вивчення мови на захопливий пізнавальний процес. Саме тому педагогам важливо дотримуватися концепції *lifelong learning* (навчання впродовж життя) – постійно вдосконалювати методичну майстерність та підвищувати власний рівень володіння англійською. У сучасних умовах доцільно використовувати й можливості онлайн-навчання (онлайн-школи, вебінари, Speaking Clubs); брати участь у проєктах, тренінгах, ініційованих Британською Радою, Американськими Радами й іншими міжнародними і громадськими організаціями, які активно підтримують українських освітян, сприяють їхньому професійному розвитку.

Пропонуємо добірку актуальних та офіційних ресурсів для педагогів ЗДО, які навчають малюків англійської мови (Додаток 1).

II. Іншомовна освіта: реалізація реформи НУШ у початковій та базовій середній школі

У 2026/2027 навчальному році продовжується модернізація змісту іншомовної освіти в контексті реформи НУШ, на підсилення якої спрямовано комплексну політику МОН України «Освіта для життя». Нові шляхи та засоби підвищення якості іншомовної освіти узгоджуються із оновленими Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (*CEFR Companion Volume*), ред. 2020 р. [17]. Звертаємо увагу, що спільними зусиллями МОН України в межах програми зі Світовим банком LEARN «Підвищення доступності та стійкості освіти в умовах кризи в Україні» та у співпраці зі студією онлайн-освіти EdEra створено цифрову платформу «Освіта для життя» – практичний зручний інструмент для педагогів [4].

На новоствореній платформі можна швидко знайти державні стандарти для всіх рівнів освіти, освітні програми, концептуальні засади галузей, добірки вправ, інструменти оцінювання, навіть простежити інтерактивний поступ учня: від початкової до базової середньої й старшої школи. Поповнюється бібліотека вправ та завдань, серед яких і такі, що зорієнтовані на формування медіаційної компетентності школярів, актуальної на сучасному етапі.

Державний стандарт є основою для розроблення типових та інших освітніх програм; визначає мету освіти на всіх рівнях, ціннісні орієнтири; містить вимоги до обов'язкових результатів навчання на

основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного й інших підходів [16].

У 2026/2027 навчальному році вивчення іноземної мови в початковій школі (1–4 кл.) здійснюватиметься за Державним стандартом початкової освіти (2018) [11], Типовими освітніми програмами, розробленими під кер. О. Савченко та Р. Шияна [2]. Звертаємо увагу, що затверджено оновлений Державний стандарт початкової освіти, який набере чинності з 1 вересня 2028 року [12]. Водночас зазначений Документ [12] уже зараз є основою для розроблення нової Типової освітньої програми, модельних навчальних програм і підручників. Таке оновлення – плановий процес, передбачений законодавством, який дає змогу актуалізувати зміст освіти відповідно до змінених умов і сучасних підходів, а також узгодити Державний стандарт з іншими рівнями освіти. Ключовими оновленнями змісту Документу [12] є:

- зміни у структурі результатів навчання, завдяки яким початкова та базова середня школа працюватимуть більш злагоджено;
- орієнтири для організації освітнього процесу (безпечного пізнавального середовища) з урахуванням добробуту та безпеки молодших школярів;
- посилення інклюзії та підтримки учнів з ООП: передбачено можливість корекційно-розвиткової підтримки, враховано мовно-культурне та психофізичне різноманіття учнів тощо;
- узгодження стандарту з базовою середньою освітою, що сприяє більш комфортному переходу з початкової школи до 5 класу;
- урахування цифрової реальності: чіткі вимоги до роботи з даними, інформаційної безпеки, онлайн-взаємодії та критичного ставлення до інформації.

Для здобувачів освіти 5–9 класів НУШ освітній процес у 2026/2027 навчальному році здійснюватиметься за Державним стандартом повної загальної середньої освіти (2020) [6], Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (у редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів загальної середньої освіти») та модельними навчальними

програмами, яким надано гриф МОН України (наказ від 12.07.2021 № 795 «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»), а саме:

- «Іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. В. Г. Редько, О. П. Шаленко, С. І. Сотникова, О. Я. Коваленко, І. Б. Коропецька, О. М. Якоб, І. В. Самойлюкевич, О. М. Добра, Т. М. Кіор);
- «Іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. І. М. Зимомря, В. А. Мойсюк, М. С. Тріфан, І. К. Унгурян, М. В. Яковчук);
- «Друга іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. В. Г. Редько, О. П. Шаленко, С. І. Сотникова, О. Я. Коваленко, І. Б. Коропецька, О. М. Якоб, І. В. Самойлюкевич, О. М. Добра, Т. М. Кіор, М. Р. Мацькович, Л. М. Глинюк, Є. Л. Браун).

Важливо, що у 2026/2027 навчальному році завершується впровадження другого циклу базової середньої освіти НУШ (цикл базового предметного навчання). Відтепер навчання у 7–9 класах повністю реалізується за стандартами НУШ.

III. Іншомовна освіта у старшій профільній школі

В умовах розбудови Нової української школи затверджено Державний стандарт профільної середньої освіти, який набирає чинності з 1 вересня 2027 року. [13]. Відомо, що «Дорожня карта реформи базової та профільної школи» (англ. *road map*) окреслює стратегічне й тактичне бачення поступу освітньої реформи відповідно до Концепції НУШ. Найближчою перспективою є перехід до профільно-адаптаційного циклу – першого етапу старшої профільної середньої освіти (10 клас), який спрямований на адаптацію учнів до специфіки старшої школи, допомагає надолужити навчальні прогалини та вибрати подальший напрям навчання (академічний чи професійний), що дасть змогу старшокласникам визначитися з інтересами, підготуватися до поглибленого профільного навчання й майбутньої кар'єри. За таких умов ведеться робота над удосконаленням змісту освіти: розробляються підручники та посібники нового покоління, сучасні навчальні матеріали, що базуються на комунікативно-діяльнісному підході, проектному навчанні, методиці CLIL і, звісно, створюються освітні програми (надаються грифи МОН України).

Назвемо *Модельні навчальні програми курсу*, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 18.03.2026 № 483):

- «Дипломатія слова та культури. Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. Г. Рацюк);
- «З іноземними мовами у світ подорожей та туризму. Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);
- «Друга іноземна мова від перших кроків спілкування. Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);

а також *Модельні навчальні програми курсу за обраним профілем*:

- «Майстерність у створенні контенту іноземною мовою. Профільна середня освіта. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);
- «Міжкультурна компетентність та іншомовна комунікація. Профільна середня освіта. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);
- «Орієнтування в іншомовному інформаційному просторі: глобальний вимір. Профільна середня освіта. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);
- «Ділове спілкування іноземною мовою та публічні виступи. Профільна середня освіта. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти (авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Тріфан, Г. П. Терентьєва, Д. В. Арцимєєва, О. І. Рацюк);
- «Література для життя. Профільна середня освіта. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти

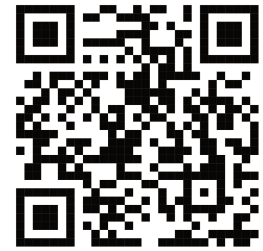
(авт. О. П. Шаленко, О. Я. Коваленко, М. С. Трифан, Г. П. Терентьева, Д. В. Арцимеева, О. Г. Рацюк).

Зазначимо, що у старшій профільній школі важливим є акцент на формування в учнів технік медіації, передусім для академічного рівня, як-от у додатку № 5 Державного стандарту, у якому йдеться про вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти в мовно-літературній освітній галузі (іншомовна освіта) та представлено окрему групу результатів навчання – ІНО 4. Саме четверта група результатів навчання спрямована на розвиток умінь медіації, за якою старшокласник: «діє як учасник соціуму, який встановлює і допомагає налагоджувати соціальну взаємодію шляхом передавання змісту усного, письмового повідомлення або онлайн-повідомлення з однієї мови іншою» [13]. У *CEFR Companion Volume* медіація визначається як діяльність, відповідно до параметрів якої користувач мови виступає соціальним агентом, що бере на себе функцію інтерпретації, переформулювання й адаптації інформації для іншої особи або групи осіб. У зазначеному документі медіація представлена як один із провідних видів мовленнєвої діяльності поряд із рецепцією, продукцією та інтеракцією, а також узгоджується з ідеєю НУШ про формування компетентності «навчання впродовж життя», що передбачає саморегуляцію, відповідальність за власний результат і вміння співпрацювати [13].

У сучасних наукових дослідженнях виокремлюють три типи медіації: *медіацію тексту* (переказ, узагальнення, переклад, пояснення інформації з текстів, графіків, таблиць), *медіацію понять* (спільне осмислення ідей, пояснення термінів і концепцій у процесі групової роботи) та *медіацію комунікації* (підтримка діалогу, подолання соціокультурних непорозумінь, фасилітація взаємодії між учасниками спілкування) [5]. У зв'язку з цим слід зазначити, що медіація все ж не є зовсім новою практикою на уроках іноземної мови. Починаючи навіть з початкової школи, застосовувалися різні види медіаційної діяльності (виконання ситуативних завдань, робота з автентичними матеріалами, переформулювання думки тощо). Однак очевидними є навчально-методичні проблеми, з якими стикаються вчителі іноземних мов, серед яких, зокрема, – недостатня кількість готових практичних напрацювань щодо технік медіації для використання безпосередньо на уроці. Тому

важливим є перегляд і переосмислення системи вправ у сучасних підручниках, створення власних «методичних кейсів» та їх систематичне поповнення [1].

Наразі актуальним і змістовним є курс від British Council «English and New Competencies for Ukrainian Reformed School Education» (ENCOURSE), покликаний надати фахову підтримку педагогам щодо формування навичок медіації у викладанні англійської мови як іноземної. Зміст курсу ґрунтується на особистісно орієнтованому та комунікативному підходах і передбачає широкі можливості для навчання й розвитку, практики та рефлексії (доступ до опису курсу ENCOURSE за покликанням: <https://surl.li/vhueag> та/або QR-кодом.

Практичною допомогою для педагогів може бути також новостворений навчально-методичний посібник «Медіація на уроці англійської: від вправ до реального спілкування» (авторський колектив: Л. А. Стрілець, Н. Г. Гуріна, С. М. Євченко), у якому представлено модель формування медіаційної компетентності старшокласників, алгоритми інтеграції медіаційних технік до контексту навчального заняття, систему вправ, мовні опори, чеклісти оцінювання, приклади організації парної та групової взаємодії. Матеріали посібника є методичним інструментарієм для формування в учнів умінь пояснювати, узагальнювати й переформулювати інформацію, що сприяє ефективній комунікації на уроках іноземної мови, у міжпредметній діяльності та в реальному житті (Додаток 2).

Тож імплементація медіаційних активностей трансформує урок іноземної мови з простору засвоєння мовних знань у середовище соціальної взаємодії, фасилітації та смислотворення [19]. Інтеграція медіації до контексту заняття забезпечує формування здатності здобувачів освіти до автономного навчання, ефективної іншомовної комунікації та безперервного навчання впродовж життя (*lifelong learning*). Таким чином, вивчення іноземної мови стає фундаментом для безперервного розвитку особистості та її успішної адаптації до викликів сучасного мультикультурного суспільства.

Додаток 1

Добірка актуальних та офіційних ресурсів для педагогів ЗДО, які навчають малюків англійської мови. Доступ за покликанням: <https://surli.cc/mmgday> та/або QR-кодом.

Додаток 2

Навчально-методичний посібник «Медіація на уроці англійської: від вправ до реального спілкування» (авторський колектив: Л. А. Стрілець, Н. Г. Гуріна, С. М. Євченко). Доступ до демоверсії посібника за покликанням: <https://surl.li/wigoai> та/або QR-кодом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богатирьова Т., Стрілець Л. Медіація в контексті навчання та вивчення іноземної мови: діалог культур. *Педагогічний альманах*. 2025. Вип. 58. С. 61–70. URL: <https://surli.cc/vzztrb> (дата звернення: 10.04.2026).
2. Навчальні програми для 1–4 класів. Типова освітня програма, розроблена під кер. О. Я. Савченко 1–2 клас; 3–4 клас. Типова освітня програма, розроблена під кер. Р. Б. Шияна 1–2 клас; 3–4 клас. URL: <https://surl.lu/gmvnvn> (дата звернення: 06.05.2026).
3. Мочикіна М. В., Головань Д. О. Англійська мова в закладах дошкільної освіти : метод. порадник для вихователів. Київ : Лінгвіст, 2024. 32 с. URL: <https://online.flippingbook.com/view/200404368/> (дата звернення: 19.04.2026).
4. Освіта для життя. Цифрова платформа. МОН України. URL: <https://surli.cc/hiexfb> (дата звернення: 26.04.2026).
5. Печенізька С. С. Медіація як сучасна навчальна стратегія формування в учнів закладів загальної середньої освіти іншомовної соціокультурної компетентності. *Проблеми сучасного підручника*. 2024. Вип. 32. С. 198–208. URL: <https://surli.cc/kgznzik> (дата звернення: 02.05.2026).
6. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://surl.li/qftrir> зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 30.08.2022 № 972. URL: <https://surl.li/hkmcte> (дата звернення: 23.04.2026).

7. Про застосування англійської мови в закладах дошкільної освіти : лист МОН України від 26.02.2026 № 1/3833-26. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://surl.li/gzvxdm/> (дата звернення: 20.04.2026).
8. Про застосування англійської мови в Україні : Закон України від 04.06.2024 № 3760-IX. Дата оновлення: 17.04.2026. *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surli.cc/hhqenf> (дата звернення: 19.04.2026).
9. Про затвердження Державного стандарту дошкільної освіти : Наказ МОН України від 12.01.2021 № 33. *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surl.li/rslhiw> (дата звернення: 19.04.2026).
10. Про затвердження Державного стандарту дошкільної освіти : Постанова КМУ від 26.11.2025 № 1557. *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surl.li/vvfloa> (дата звернення: 19.04.2026).
11. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти : Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://surl.li/jlafuc> (дата звернення: 19.04.2026).
12. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти : Постанова КМУ від 26.12.2025 № 1810. *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surl.li/vckswd> (дата звернення: 10.04.2026).
13. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : Постанова КМУ від 25.07.2024 № 851. *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surli.cc/lqadwu> (дата звернення: 10.05.2026).
14. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026–2030 роки : Постанова КМУ від 04.06.2025 № 659. База даних «Законодавство України». *Офіційна платформа Верховної Ради України*. URL: <https://surli.cc/nzpywg> (дата звернення: 22.04.2026).
15. *Стрілець Л.* Англійська мова у закладі дошкільної освіти. *Освіта та наука крізь виклики сьогодення* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 13–15 трав. 2026 р.). Запоріжжя, 2026. URL: <https://surl.li/kzvxb0> (дата звернення: 15.05.2026).
16. *Стрілець Л.* Особливості викладання іноземної мови у 2025/2026 навчальному році. *Основні орієнтири розвитку системи освіти Запорізької області в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» в умовах очної, дистанційної та змішаної освіти у 2025/2026 навчальному році : метод. рекомендації : у 3 ч. / відп. ред., упор. О. Варецька; ДОН ЗОДА, КЗ «ЗОІППО» ЗОР. Ч. II. Навчально-методичне забезпечення загальної середньої освіти.* Електронний аналог друкованого видання (електронна книга). Запоріжжя : СТАТУС, 2025. С. 27–36. URL: <https://surli.cc/qdsqfn> (дата звернення: 27.04.2026).

17. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 235 p. URL: <https://surli.cc/tuewcx> (accessed: 10.04.2026).
18. English: my first steps. Playbook for pre-primary students : навч.-метод. посіб. з англ. мови для дітей ст. дошк. віку / Лариса Стрілець, Таїсія Линник, Світлана Третяк. Київ : Генеза, 2026. 56 с. + вкладка (32 с.). URL: <https://surl.li/datkog> (дата звернення: 10.05.2026).
19. Mediation in teaching, learning and assessment. URL: <https://surl.li/aiowbr> (accessed: 27.04.2026).

Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти